

Dôvodová správa

A. Všeobecná časť

Ministerstvo financií Slovenskej republiky predkladá návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „návrh zákona“).

Návrh zákona reaguje na potrebu zabezpečiť transpozíciu smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2464 zo 14. decembra 2022, ktorou sa mení nariadenie (EÚ) č. 537/2014, smernica 2004/109/ES, smernica 2006/43/ES a smernica 2013/34/EÚ, pokiaľ ide o vykazovanie informácií o udržateľnosti podnikov (Ú. v. EÚ L 322, 16. 12. 2022) (ďalej len „smernica (EÚ) 2022/2464“), označovanej aj ako tzv. CSRD smernica, do slovenského právneho poriadku a to do zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“), zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“), zákona č. 429/2002 Z. z. o burze cenných papierov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o burze cenných papierov“), zákona č. 530/2003 Z. z. o obchodnom registri a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obchodnom registri“) a zákona č. 423/2015 Z. z. o štatutárnom audite a o zmene a doplnení zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štatutárnom audite“).

V súčasnosti sú v ustanoveniach § 20 ods. 9 až 13 zákona o účtovníctve, ktoré upravujú niektoré obsahové náležitosti výročnej správy, transponované požiadavky smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/95/EÚ z 22. októbra 2014, ktorou sa mení smernica 2013/34/EÚ, pokiaľ ide o zverejňovanie nefinančných informácií a informácií týkajúcich sa rozmanitosti niektorými veľkými podnikmi a skupinami (Ú. v. EÚ L 330, 15. 11. 2014), ktoré predstavujú minimálnu mieru harmonizácie. V súlade so smernicou (EÚ) 2022/2464 sa s cieľom zvýšenia kvality, porovnateľnosti a spoľahlivosti informácií uvádzaných vo výročnej správe vybraných účtovných jednotiek (obchodné spoločnosti spĺňajúce navrhované veľkostné podmienky a účtovné jednotky, ktorých cenné papiere boli prijaté na regulovaný trh EÚ okrem mikro účtovných jednotiek) týkajúcich sa ich vplyvu najmä na environmentálnu oblasť, sociálnu oblasť a oblasť riadenia a správy (informácie o udržateľnosti) navrhuje v zákone o účtovníctve zaviesť požiadavky na

- uvádzanie týchto informácií v súlade s európskymi štandardmi vykazovania informácií o udržateľnosti (ESRS – European Sustainability Reporting Standards), čím sa zabezpečí jednotný spôsob ich uvádzania, ktorý doteraz nebol v rámci EÚ ustanovený,
- používanie jednotného elektronického formátu výročnej správy, čím sa uľahčí spracovanie informácií a umožní ich porovnávanie,
- externé uistenie týchto informácií nezávislou stranou, ktorou je štatutárny audítor alebo audítorská spoločnosť, čím sa zvýši spoľahlivosť uvádzaných informácií.

V nadväznosti na požiadavky aplikačnej praxe sa návrhom zákona o účtovníctve upravujú aj niektoré ustanovenia týkajúce sa registra účtovných závierok.

S cieľom zabezpečiť kvalitné poskytovanie uistenia v oblasti vykazovania informácií o udržateľnosti štatutárnymi audítormi resp. audítorskými spoločnosťami sa v súlade so smernicou (EÚ) 2022/2464 v zákone o štatutárnom audite navrhujú požiadavky týkajúce sa odborných znalostí štatutárnych audítorov, organizácie ich práce, podmienok na poskytovanie uistenia v oblasti vykazovania informácií o udržateľnosti vrátane výkonu dohľadu nad ním ako aj úloh výborov pre audit. Súčasťou navrhovaných zmien v zákone o štatutárnom audite sú aj legislatívne

úpravy na základe podnetov z aplikačnej praxe napríklad týkajúce sa praktickej odbornej prípravy asistenta štatutárneho audítora.

V nadväznosti na povinnosti vyplývajúce z transpozície smernice (EÚ) 2022/2464 týkajúce sa ukladania ďalších dokumentov súvisiacich s informáciami o udržateľnosti do zbierky listín obchodného registra sa navrhuje upraviť aj príslušné ustanovenia Obchodného zákonníka a zákona o obchodnom registri. V záujme zníženia administratívnej záťaže sa navrhuje, aby povinnosť uloženia ďalších dokumentov (napr. správa o uistení v oblasti vykazovania informácií o udržateľnosti) do zbierky listín obchodného registra sa považovala za splnenú uložením týchto dokumentov v registri účtovných závierok, tak ako je to zavedené pri účtovných závierkach obchodných spoločností. Za účelom zabezpečenia transpozície smernice (EÚ) 2022/2464 vo vzťahu k ročnej finančnej správe sa upravujú aj príslušné ustanovenia zákona o burze cenných papierov.

Návrhom sa tiež do zákona o účtovníctve transponuje delegovaná smernica Komisie (EÚ) 2023/2775 zo 17. októbra 2023, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EÚ, pokiaľ ide o úpravy veľkostných kritérií pre mikropodniky, malé, stredné a veľké podniky alebo skupiny (Ú. v. EÚ L, 2023/2775, 21. 12. 2023), ktorou sa zvyšujú veľkostné kritériá (suma majetku, čistý obrat) definujúce jednotlivé veľkostné kategórie účtovných jednotiek, čím sa umožňuje účtovným jednotkám využívať upravenú sumu týchto kritérií čo najskôr a nepodliehať tak prísnejším požiadavkám, ktoré sa vzťahujú na väčšie účtovné jednotky, z dôvodu vplyvu inflácie.

Návrh zákona má negatívny vplyv na rozpočet verejnej správy, negatívny a pozitívny vplyv na podnikateľské prostredie a pozitívny vplyv na informatizáciu spoločnosti. Návrh zákona nemá sociálne vplyvy ani vplyv na služby verejnej správy pre občana, životné prostredie, manželstvo, rodičovstvo a rodinu.

Predkladaný návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi a inými právnymi predpismi, s nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky, medzinárodnými zmluvami a dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná, ako aj v súlade s právom Európskej únie.